

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

28 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte – Petru Ursache,

judecătorii – Constantin Alerguș, Vladimir Timofti,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de avocatul Covdii Anatolie în numele condamnatului Leahu Valeriu, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 27 aprilie 2016, în cauza penală în privința lui

Leahu Valeriu Xxx,

născut la xxx, originar și domiciliat în r-nul xxx, s. xxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. de la 16 iulie 2015 - până la 29 ianuarie 2016 (instanța de fond);*
- 2. de la 16 martie 2016 - până la 27 aprilie 2016 (instanța de recurs);*
- 3. de la 30 martie 2017 – până la 28 iunie 2017 (instanța de recurs în anulare).*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia din 29 ianuarie 2016, pronunțată în baza probelor la faza de urmărire penală, procesul penal în privința lui Leahu Valeriu, învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin.(1) Cod penal, a fost încetat, fiind liberat de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională, stabilindu-i pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 150 unități convenționale, echivalentul a 3000 lei.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, Leahu Valeriu, la 20 iunie 2015, aproximativ la ora 14³⁰, conducând automobilul de model Xxx, cu n/î Xxx, deplasându-se în s. Xxx, r-nul Xxx, a fost stopat de către inspectorii Regimului de patrulare Nord și fiind suspectat de conducerea automobilului în stare de ebrietate a fost supus testării alcoolscopice cu dispozitivul „Drager 8510 RO”, în rezultatul căruia în aerul expirat s-a depistat alcool etilic în cantitate de 1,10 mg/l, ceea ce constituie

stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

3. Sentința instanței de fond a fost contestată cu recurs de către acuzatorul de stat, care a solicitat, casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, de condamnare a lui Leahu V. în baza art. 264¹ alin.(1) Cod penal, la 160 ore muncă neremunerată în folosul comunității, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 3 ani.

În argumentarea recursului, apelantul a invocat că instanța corect a calificat acțiunile lui Leahu V., însă neîntemeiat a aplicat prevederile art. 55 Cod penal, eliberându-l de răspundere penală.

Potrivit art. 75 Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, motivul acestuia, persona vinovată, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia.

Norma art. 55 Cod penal stipulează că persoana care a săvârșit pentru prima oară o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă poate fi liberată de răspundere penală și trasă la răspundere contravențională în cazurile în care și-a recunoscut vina, a reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune și s-a constatat, că corectarea ei este posibilă fără a fi supusă răspunderii penale.

Însă, Leahu V. la urmărirea penală nu a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunii imputate și nu a colaborat cu organul de urmărire penală în vederea descoperirii infracțiunii. Prin urmare nu au fost îndeplinite condițiile prevăzute în art. 55 Cod penal.

Astfel, aplicarea normei art. 55 Cod penal în privința lui Leahu V. nu este suficientă pentru corectarea și reeducarea acestuia, care nu va contribui la atingerea scopurilor pedepsei penale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 27 aprilie 2016, a fost admis recursul declarat de procuror, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, prin care Leahu Valeriu a fost condamnat în baza art. 264¹ alin.(1) Cod penal, la amendă în mărime de 300 unități convenționale, echivalentul a 6000 lei, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani.

5. Instanța de apel a conchis că instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor pe dosar, a apreciat probele cauzei din punctul de vedere a utilității și veridicității lor, corect ajungând la concluzia de vinovăție a lui Leahu V. în săvârșirea infracțiunii incriminate.

Totodată, a menționat că, instanța dispunând liberarea lui Leahu V. de

răspunderea penală în temeiul art. 55 Cod penal, cu atragerea la răspundere contravențională și încetarea procesului penal, nu a ținut cont în deplină măsură de pericolul social sporit al faptei comisă de inculpat.

Potrivit art. 55 Cod penal, persoana care a săvârșit pentru prima oară o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă poate fi liberată de răspundere penală și trasă la răspundere contravențională în caz dacă corectarea ei este posibilă fără a fi supusă răspunderii penale.

Astfel, soluția instanței de fond privind liberarea lui Leahu V. de răspundere penală este una greșită și neargumentată, deoarece legislatorul a prevăzut pentru astfel de categorii de încălcări două feluri de pedepse, una fiind reglementată de normele codului contravențional și cea de codul penal.

Prin urmare, răspunderea penală pentru astfel de infracțiuni este prevăzută anume în situația în care gradul de ebrietate a conducătorului auto este la un nivel avansat și nu este echitabil și legal eliberarea conducătorului auto de răspundere penală cu aplicarea unei sancțiuni contravenționale, în situația în care el a depășit limita răspunderii contravenționale care deja este reglementată de normele codului penal.

Cât privește argumentele recurentului referitor la pedeapsa solicitată, instanța a menționat că munca neremunerată este o pedeapsă mai aspră în comparație cu o altă categorie cum este amenda prevăzută la acest articol, iar în situația în care inculpatul nu este anterior judecat, a recunoscut vina și a comis pentru prima dată o infracțiune ușoară este echitabil aplicarea celei mai blânde pedepse, dar nu o pedeapsă mai aspră.

Ținând cont de circumstanțele cauzei, în cadrul căreia au fost stabilite un șir de circumstanțe atenuante, pe care instanța de recurs le consideră ca excepționale, una dintre care este și starea sănătății a inculpatului, a conchis necesar de a aplica față de Leahu V. prevederile art. 79 Cod penal și de a stabili pedeapsa sub limita minimă prevăzută de norma penală, adică amenda de 150 unități convenționale.

La executarea pedepsei, va ține cont de faptul că Leahu V. a achitat amenda aplicată, din care motiv nu va pune în executare pedeapsa stabilită.

6. Decizia nominalizată a fost atacată cu recurs în anulare de către avocatul Covdii Anatolie în numele lui Leahu V., care invocând temeiul prevăzut la art. 453 alin.(1) lit. c), alin.(2) Cod de procedură penală, solicită casarea hotărârii contestate și aplicarea în privința lui Leahu V. a Legii cu privire la amnistie nr. 210 din 29.07.2016, fiind încetat procesul penal până la

începerea executării pedepsei.

În motivarea recursului invocă că în partea descriptivă a deciziei instanța de recurs a indicat că în privința lui Leahu V. s-a aplicat art. 79 Cod penal pe motiv de boală, stabilindu-i amendă în mărime de 150 unități convenționale, însă luând în considerație că amenda a fost achitată în 72 ore din momentul stabilirii ei, se consideră că sancțiunea amenzii a fost executată integral. Evident că, din greșeală tehnică în partea dispozitivă a deciziei s-a indicat sancțiunea sub formă de amendă în mărime de 300 unități convenționale, ce constituie 6000 lei, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani.

Astfel, condamnatul a fost supus de două ori sancțiunii sub formă de amendă, ceea ce contravine legii.

Infraacțiunea comisă de Leahu V. a avut loc la 20 iunie 2015, prin urmare acesta cade sub incidența Legii privind amnistia din 29.07.2016, decizia contestată nefiind pusă în executare, prejudiciu material în speță nu este, iar vina inculpatul și-a recunoscut-o pe deplin în ședința instanței de fond.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului în anulare declarat de avocat în numele condamnatului Leahu V., solicitând inadmisibilitatea acestuia, deoarece este declarat peste termen.

8. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, deoarece este declarat peste termen.

Potrivit art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, persoanele menționate la art.401 alin.(1) pct.2) și 3), precum și, în numele acestor persoane, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărîrii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac.

Astfel, conform art.453 alin. (1) Cod de procedură penală, acest drept poate fi realizat în scopul reparării erorii de drept comise la judecarea cauzei, însă numai în cazul când persistă un careva temei pentru declararea acestuia.

Conform art. 454 Cod de procedură penală, recursul în anulare poate fi declarat în termen de 6 luni de la data rămânerii irevocabile a hotărîrii judecătorești sau, în cazul în care cererea a fost comunicată Guvernului R. Moldova de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului, de la data comunicării ei.

Astfel, în speță, data rămânerii irevocabile a hotărârii contestate, reieșind din prevederile art. 466 alin. (5) Cod de procedură penală se consideră 27 aprilie 2016, adică data pronunțării integrale a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți, iar termenul de declarare a recursului a expirat la 27 octombrie 2016.

Însă, recursul declarat de avocat în numele lui Leahu V. a fost întocmit la 22 februarie 2017, expediat de la Oficiul Poștal nr.2 Drochia la 24 februarie 2017 și înregistrat la Curtea Supremă de Justiție la 28 februarie 2017 (f.d.129-139), prin urmare, a fost declarat peste termenul de 6 luni stabilit de lege.

Potrivit dispozițiilor art. 230 Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Astfel, prin norma art. 454 Cod de procedură penală, legiuitorul a impus obligația îndeplinirii în termen a actelor de procedură la etapa recursului în anulare, sub sancțiunea decăderii din exercițiul dreptului.

În acest context, întrucât recurentul a formulat recursul în anulare cu depășirea termenului de 6 luni de la data pronunțării hotărârii irevocabile a cărei anulare se cere, încălcând prevederile art. 454 Cod de procedură penală, instanța de recurs va decide inadmisibilitatea acestuia, din motiv că este depus peste termen.

9. În conformitate cu prevederile art. art. 456, 432 alin. (1), (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de avocatul Covdii Anatolie în numele condamnatului Leahu Valeriu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 27 aprilie 2016, în cauza penală în privința lui *Leahu Valeriu*, deoarece este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 28 iunie 2017.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti